

Aan: De gemeenteraad
Van: Het college van burgemeester en wethouders
Datum: 28 maart 2023
Zaaknummer: 0000525738
Onderwerp: Startgebieden Dorps- en Wijkgericht werken

Aanleiding

In het coalitieakkoord heeft het college de ambitie voor Dorps- en Wijkgericht werken opgenomen. Samen met inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties wil het college werken aan maatschappelijke opgaven en lokale vraagstukken. Dit doen we door een gebiedsgerichte aanpak. Deze ambitie is in de afgelopen periode verder uitgewerkt door het college en de organisatie. Een onderdeel daarvan is het opdoen van inspiratie in andere gemeente(n), waaronder het werkbezoek in februari in Amsterdam Oost. Iedere gemeente zoekt op eigen wijze naar de beste invulling voor een gebiedsgerichte aanpak. Dat geldt ook voor Dijk en Waard. Ook binnen een gemeente kan de behoefte per dorp of wijk verschillen. Met Dorps- en Wijkgericht werken kijken we hoe we per gebied maatwerk kunnen leveren.

Kernboodschap

Het college start vanaf april 2023 in Noord- en Zuid-Scharwoude (gebied 1) en de Schilderswijk (gebied 2) met Dorps- en Wijkgericht werken. Dat betekent dat de gemeente samen met bewoners de vraagstukken en opgaven in beeld brengt in hun wijk of dorp. Dit doen we door veel – meer dan 100 – gesprekken te voeren en bijeenkomsten te organiseren. We komen graag in contact met allerlei inwoners, ondernemers en organisaties. Van flatbewoner tot twee-onder-één kap-bewoner, van kroegeigenaar tot boer en van wijkagent tot welzijnswerker. Met alle verzamelde informatie maken we een gebiedsanalyse. Daarna stellen we samen een gebiedsagenda op met de belangrijkste onderwerpen die in deze dorpen en wijk spelen. Vervolgens kijkt de gemeente met het dorp of wijk welk vervolg aan deze vraagstukken te geven en wie wat daarin kan betekenen.

Redenen voor Dorps- en Wijkgericht werken

Belangrijkste redenen om te starten met Dorps- en wijkgericht werken zijn:

- Het in verbinding blijven met onze inwoners en ondernemers en maatschappelijke organisaties;
- Het gebruik maken van de denk- en doe-kracht in onze dorpen en wijken.

We leven in een veranderende maatschappij waarin inwoners meer invloed willen hebben op hun leven en leefomgeving. Om hierop in te spelen willen we de volgende vragen beantwoorden:

- Hoe sluiten we als gemeente optimaal aan bij de kracht van de samenleving?;
- Hoe werken we zo efficiënt en effectief mogelijk aan wat een dorp of wijk nodig heeft?;
- Veel opgaven kunnen we als overheid niet alleen oplossen. Hoe kunnen we het slimmer, beter en sneller doen en daarbij zorgen dat inwoners zoveel mogelijk zelf kunnen en willen doen?

Keuze voor de startgebieden

Bij deze keuze van de startgebieden is rekening gehouden met de geografische spreiding en het kiezen van een gebied uit zowel Langedijk als Heerhugowaard. Daarnaast is gekeken naar welke gebieden kansrijk zijn. Zijn er al bekende initiatieven, geplande projecten of investeringen? Lenen die zich voor een multidisciplinaire aanpak? Hoewel we in twee startgebieden beginnen, is een gebiedsgerichte aanpak niet voorbehouden aan deze gebieden. Ook met andere gebieden wisselen we ervaringen uit en passen we gebiedsgerichte manieren van werken toe, die we ook gebruiken bij de verdere ontwikkeling van Dorps- en Wijkgericht werken.

Werkwijze in de startgebieden

Een startgebied houdt in dat in deze dorpen en wijken extra bestuurlijke en ambtelijke inzet is om contacten te leggen en samenwerkingskansen te bevorderen. Een werkwijze waar we ervaring mee willen opdoen is het maken van een gebiedsanalyse en een gebiedsagenda. Ook het proces is iets wat we samen met het dorp of wijk willen doen, maar onderstaande beschrijving geeft een eerste beeld van wat we in de startgebieden gaan doen.

Gebiedsanalyse

Per startgebied gaat een ambtelijk gebiedsteam samen met de dorps- of wijkwethouder de dorpen en wijk beter leren kennen. We verzamelen kwantitatieve data en vullen deze data aan met kwalitatieve data. Dit doen we door fysiek aanwezig te zijn in de dorpen en wijken. Door spontaan gesprekken te voeren en afspraken te maken met individuele inwoners en ondernemers (denk aan horeca, winkels), maar ook met vertegenwoordigers van bijvoorbeeld verenigingen en maatschappelijke organisaties (denk aan welzijnsorganisaties, woningcorporaties). Of door bijvoorbeeld mee te lopen met professionals die actief zijn in de gebieden (politie, postbode, Stadsbedrijf, etc.). Iedereen die we spreken vragen we ook met wie we nog meer in contact zouden moeten komen. Vragen die we bijvoorbeeld stellen zijn: hoe is het om hier te wonen/werken? Wat gaat goed en wat kan beter in dit dorp/deze wijk? Wat leeft en speelt er hier?

In bredere bijeenkomsten toetsen we of de bevindingen breder worden gedeeld. Op die manier vergroten we ons netwerk, zorgen we voor onderlinge verbinding en versterken we onze relaties.

Gebiedsagenda

Vanuit de gezamenlijk tot stand gekomen gebiedsanalyse stellen we samen met inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties een gebiedsagenda op. We prioriteren met elkaar de thema's waar zowel de wijk of het dorp als de gemeente mee aan de slag wil.

Om dit proces voor iedereen zo toegankelijk mogelijk te maken, zetten we in op zowel een digitaal platform als verschillende bijeenkomsten. Ook hierin passen we maatwerk toe.

Wijkwethouders

In Noord- en Zuid Scharwoude starten René Schoemaker en Nils Langedijk als dorpswethouder. In de Schilderswijk starten René Schoemaker en Annette Groot als wijkwethouder. Met deze indeling is het college breed vertegenwoordigd en kunnen meerdere collegeleden tegelijk ervaring opdoen met Dorps- en Wijkgericht werken. Een dorps- of wijkwethouder is in deze gebieden zo zichtbaar en aanspreekbaar mogelijk door aanwezig te zijn bij gesprekken en bijeenkomsten in de analysefase en tijdens de agendavorming. De wijkwethouder weet daardoor wat er leeft en speelt, verbindt waar nodig en stemt af binnen het college. Ambtelijk wordt de dorps- of wijkwethouder hierin ondersteund.

Programmatistische aanpak

Om te zorgen dat de lessen en ervaringen in de startgebieden op een duurzame manier worden ingebed in de organisatie, heeft het college de opdracht gegeven voor een programmatistische aanpak. Hierdoor kijken we o.a. wat we kunnen leren van een Dorps- en Wijkgerichte manier van werken in wisselwerking met ons huidige beleid en uitvoering. Ook biedt een programmatistische aanpak gelegenheid om te onderzoeken wat voor soort organisatie nodig is om gebiedsgerichte manieren van werken goed toe te passen en of dit aandacht vraagt in de organisatieontwikkeling.

Rol raad

In Amsterdam Oost heeft een groot deel van de raad kennisgenomen van de ervaring over de rol van de stadsdeelcommissieleden. Zij worden gedurende het proces goed geïnformeerd. Niet alleen over de gebiedsagenda's, maar ook over zaken waar gebiedsteams tegenaan zijn gelopen in de wijken. Denk aan een voorstel voor een wijziging van de planning voor een herinrichting of wanneer er financiële consequenties verbonden zijn aan (aanvullende) wensen vanuit de wijken. We verwachten dan ook dat het voor zowel een wijkwethouder, ambtenaar als raadslid waardevol

is te leren van concrete situaties. Daarom willen we tijdens de gebiedsanalyse en agendavormingsfase in de startgebieden raadsleden gelegenheid bieden ook mee te luisteren. Geïnteresseerde raadsleden kunnen zich hiervoor alvast aanmelden bij de griffie.

Vervolg

De raad wordt regelmatig geïnformeerd over de ontwikkelingen in de startgebieden. In overleg met de agendacommissie via de griffie doen we een agendaverzoek voor een gesprekstafel met de raad over Dorps- en Wijkgericht werken. Ons voorstel is om dit net voor of na de zomer te organiseren.

Bijlagen

1. Infographic Dorps- en Wijkgericht werken